

ارزیابی عملکرد صندوق بیمه در زیربخش شیلات و آبزیان طی سال های اجرای برنامه چهارم توسعه (۸۸-۱۳۸۴)

زهره شعبانی روچی

کارشناس اداره کل مطالعات و بررسیهای اقتصادی

چکیده:

علاوه بر زیربخش های دام و طیور، زیربخش شیلات و آبزیان نیز یکی دیگر از زیربخش های تامین کننده پروتئین مورد نیاز مردم است که نقش و اهمیت خاصی در تامین امنیت غذایی جامعه دارد. تولیدات شیلات و آبزیان در سال ۱۳۸۷ تقریباً ۴/۴۸ درصد از کل تولیدات پروتئینی کشور را به خود اختصاص داده است که شامل ۵۴۹/۲ هزار تن گوشت ماهی و ۱۳/۳ هزار تن میگو بوده است. به گزارش صندوق بیمه کشاورزی، در زیر بخش شیلات و آبزیان، انواع مزارع پرورش ماهیان گرم آبی، سردآبی و میگو تحت پوشش بیمه قرار گرفته اند. مجموع تعداد بیمه گزاران در این زیربخش در سال ۱۳۸۴ برابر با ۶۰۲ نفر بوده که در سال ۱۳۸۸ به ۴۴۹ نفر کاهش یافته است.

مجموع سطح مزارع بیمه شده در این زیربخش از ۷/۴۷ هزار هکتار ریال ۱۳۸۴ به ۳/۸ هزار هکتار در سال ۱۳۸۸ کاهش یافته است. از این مقدار سطح بیمه شده در سال ۱۳۸۴ تقریباً ۱۹۱۰/۲ هکتار خسارت دیده که این سطوح خسارت دیده در سال ۱۳۸۸ به ۱۱۰/۳ هکتار رسیده است.

بررسی ها نشان می دهند مجموع حق بیمه های دریافتی صندوق بیمه از این زیربخش در سال ۱۳۸۴ برابر با ۵۹۰۹ میلیون ریال بوده که در سال ۱۳۸۷^۱ به ۶۹۰۸ میلیون ریال افزایش یافته است. همان طور که مشاهده می شود، با وجود کاهش تعداد بیمه گزاران و سطوح بیمه شده در این زیربخش، مجموع حق بیمه های دریافتی بیشتر شده است. مجموع خسارت های پرداخت شده توسط صندوق در این زیربخش در سال ۱۳۸۴ برابر با ۳۰/۸ میلیارد ریال بوده که در سال ۱۳۸۷ به ۳۰/۳ میلیارد ریال کاهش یافته است. در این زیربخش نیز همانند سایر زیربخش های کشاورزی جهت ارزیابی عملکرد صندوق بیمه طی سال های اجرای برنامه چهارم توسعه از روش های میانگین وجوه و تحلیل پروژه استفاده شده است.

^۱ - در زمان انجام این مطالعه، آخرین آمار مالی اعلام شده تا پایان سال ۱۳۸۷ بوده است.

نتایج محاسبات نشان می‌دهند میانگین درآمد به میانگین هزینه در این زیربخش طی سال‌های مطالعه برابر با ۰/۳ بوده و نسبت منفعت به هزینه نیز برابر با ۰/۲۹ بدست آمده است که نشان می‌دهند در این سالها، مجموع هزینه‌های صندوق بیمه در این زیربخش نتوانسته توسط درآمدهای بدست آمده جبران گردد. به عبارت دیگر، به طور متوسط ۳۰ درصد از کل هزینه‌های این زیربخش توسط درآمدهای کسب شده، پوشش داده شده است. در زیربخش شیلات، عوامل طبیعی و مجموع بیماریهای شایع بین آبزیان مهمترین عوامل خسارت را به شمار می‌آیند.

کلمات کلیدی: زیربخش شیلات و آبزیان، صندوق بیمه کشاورزی، نسبت میانگین وجوه دریافتی و پرداختی، نسبت منفعت به هزینه، برنامه چهارم توسعه.